

ಕನ್ನಡ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾಹಿತ್ಯ ಪಠ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಪಾದನೆ ಸುನೀಲ್ ಐ.ಎಸ್.

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16679382>

ABSTRACT:

ಸಾಹಿತ್ಯ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹೂರಣ ಬಗೆಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವನನ್ನು ನೈತಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾದ್ಯಂತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸರಿಸಿದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಸಾಹಿತ್ಯವು ಮಾನವನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಲೌಕಿಕ ಬದುಕಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಆತನನ್ನು ಸರಿದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಲು ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಆಹಾರದ ಕುರಿತಾದ ಸೂಪಶಾಸ್ತ್ರ, ಆರೋಗ್ಯದ ಕುರಿತಾದ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಯುದ್ಧ ಸಂಬಂಧಿ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಅಶ್ವ, ಗಜಶಾಸ್ತ್ರ; ಆಂತರಿಕ ಬದುಕಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿ ಆಗಮಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ - ಹೀಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಹರವು ತುಂಬಾ ವಿಸ್ತಾರವಾದದ್ದು. ಅಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು, ಅದರ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಪಠ್ಯೀಕರಣದ ಭಿನ್ನ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

KEYWORDS:

ಆಗಮಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಸೂಪಶಾಸ್ತ್ರ, ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ.

ಕನ್ನಡ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಅರಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ತನ್ನದೇ ಆದಂತಹ ಸ್ವರೂಪ, ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಲಾಕ್ಷಣಿಕರು ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆಯನ್ನು ಅಲಂಕಾರ ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂದೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆಯ ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡದೆ ರಸ, ಧ್ವನಿ, ಅಲಂಕಾರ ಮುಂತಾದ ಬಿಡಿ, ಬಿಡಿ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಮಹತ್ವ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿ ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಯಿತು. ಸಮಗ್ರತೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ರೂಪಗೊಳ್ಳುವುದು ಇಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಸ್ವರೂಪ ದೂರದ ಮಾತೇ ಸರಿ. ಆದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಜೊತೆಯಾಗಿಯೇ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರ ಎರಡು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುವ ರಹದಾರಿಗಳು. ಹಾಗಾಗಿ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರದ

ಅಂಶಗಳು, ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳು ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಾವ್ಯ ನಿರಸವಾಗುತ್ತದೆ. ತೋಂಡಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಗಾದೆಗಳು, ಒಗಟುಗಳು, ಹೇಳಿಕೆಗಳು ವೇದ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಶಾಸ್ತ್ರವಾದ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ನಂತರ ಪದ್ಯ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದು ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಂಠಸ್ಥವಾದಂತಹ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಶಾಸ್ತ್ರಕೃತಿಗಳಾದ ಪರಂಪರೆ, ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬೆಸೆಯುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಾದ ಪಲ್ಲಟಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಈ ಲೇಖನದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಲವರ ಅನುಭವದಿಂದ. ಅನುಭವಗಳೇ ಮುಂದೆ ಕೃತಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಾಗಿ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹಲವು ಕವಲುಗಳಾಗಿ ವಿಭಜನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ತಾರ್ಕಿಕತೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ, ಸಮಗ್ರತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉದ್ದೇಶಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಆಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪರಿಧಿಯೊಳಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಂಗೀತಶಾಸ್ತ್ರದಂತಹ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಎನ್ನಬೇಕೋ? ಕಲೆಯೆನ್ನಬೇಕೋ? ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ ಎನ್ನಬೇಕೋ? ಅರಿಯದು. ಆದರೆ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಸಮೂಹಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ, ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಸರ್ವಜೀವಿ ಸಂಕುಲವೇ ಮನಸೋಲುತ್ತದೆ, ಅದು ಸರ್ವವನ್ನು, ಸರ್ವರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಬಹುಶಿಸಿನ ಜ್ಞಾನಶಾಖೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ಭೌತಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನದವರೆಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಕೃತಿಗಳ ಹರವು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಪಶಾಸ್ತ್ರ, ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಂಗೀತಶಾಸ್ತ್ರ, ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಾಹಿತ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಶಕುನಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೃತಿಗಳು ರಚನೆಯಾಗುತ್ತಾ, ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ.

ಇನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪಠ್ಯದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಶಾಖೆ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾಹಿತ್ಯ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಪಠ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮೂಲಾಜೀರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಆಸ್ಪದವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಚಂಪು ಕಾವ್ಯಗಳ ಪಠ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿತ ಊಹಾತ್ಮಕ ಪಾಠಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆಯಾದರೂ ಇಲ್ಲಿನ ಪಾಠಗಳಿಗೆ ಅದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಬೇರೊಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಊಹಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು ಬಲು ಸವಾಲಿನ ಕೆಲಸ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಲಿಪಿಕರಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಾಲಿತ್ಯಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಕ ಗಮನಿಸದೆ ಸಂಪಾದಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವಾಗ ಬಹುಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ಗ್ರಹಿಸಿ

ಪಠ್ಯದ ಮೂಲತ್ವವನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಂತಹ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವಾಗ ಸಂಪಾದಕ ಇಂತಹ ಲೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾನವನ ಜೀವಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸಮಾಜ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕವಿಯೇ ಬರೆದದ್ದು ಕೃತಿ, ಆದರೆ ಲಿಪಿಕಾರ ಲಿಪಿಕರಿಸಿದ್ದು ಪ್ರತಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಲಿಪಿಕರಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕವಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರುವ ಅಂದರೆ ಕವಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕರಣಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಮೀಪ ಪ್ರತಿಯೆಂದೂ ಊಹಿಸಬಹುದಾದರೂ, ಮೂಲ ಪ್ರತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಸಂಪಾದನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದಕನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕಾಲದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಭಾಷೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ವಸ್ತುವಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕವಿಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೋ ತೀರಾ ಇತ್ತೀಚಿನ ಪ್ರತಿಯೋ ಎಂದು ಶೋಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತೀರಾ ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಂಪಾದಕ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಕೃತಿಯ ಬೇರೊಂದು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಿಕ್ಕಾಗ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಅಂಶಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ತೋರಿದಾಗ ಮರು ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ ಅಥವಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಿನ್ನ ಸಂಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಂತಹ ಪಠ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ಹರಿದು ನೂರಾಗಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ, ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣದಂತಹ ಕೃತಿಗಳ ಸಂಪಾದನೆಯ ಸರಣಿಯನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪಠ್ಯವೆಂದರೆ ವಸ್ತು ಎಂದು (Content) ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದಂತೆಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ವರೂಪ, ಲಕ್ಷಣಗಳಿವೆ, ವಸ್ತುವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯವೆಂದು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಕಥೆಗಳಿಗಿಂತ ವಸ್ತುವನ್ನು, ಅದನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪಠ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಸಂಪಾದನೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಷನರಿಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಪಾದನೆ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಸಂಪಾದನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಉದ್ಭವವಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನರು ಲಿಪಿಕರಣದ ಮೂಲಕ ಕೃತಿಯ ಹಲವಾರು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರದಾನದ ಮೂಲಕವೋ ಮುಂತಾದ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರು. ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು

ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಕೃತಿ, ಪ್ರತಿ, ಲಿಪಿಕರಣಗಳಿಂದ ಆ ಪರಂಪರೆ ಸಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಎಂಬ ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಕುಚಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕೊಡುಗೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಲವಾರು ವಿಧ್ವಾಂಸರು ಈ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಕಂಬಾರ್ ಅಂತಹವರು ಇವುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಲೇ ಪರ್ಯಾಯ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಅವರ ಲೇಖನಗಳು ದಾಖಲಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅದ್ಯಾಗ್ಯೂ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಅಧ್ಯಯನದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಷನರಿಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಅವರು ಮಾಡಿದ ರಾಜಕಾರಣದ ಭಿನ್ನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಮುಲಾಜಿಲ್ಲದೆ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವ, ಅವರ ಧಾರ್ಮಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಒತ್ತಾಯಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುವ, ೧೯ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಧ್ವಾಂಸರ ಕನ್ನಡ ಸೇವೆ ಒಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರರಂತಹ ಲೇಖನಗಳು ಬಹು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ನಮ್ಮದು ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು, ಇವರೇ ಓದಬೇಕು ಎಂಬ ವರ್ಣಸಂಕರದಂತಹ ವೈದಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಶಿಸ್ತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ದೂರ ತಳ್ಳಿದ ಬಗೆಯ ಸಂಪಾದನಾ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಿದೆ. ಯಾವುದನ್ನು ನಾವು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದು ಬಿಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೋ, ಅದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಲ್ಲ, ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲ. ಪರಕೀಯರು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಅವರಿಗೆ ತೋಚಿದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡಿದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮಜಲುಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದ ರೀತಿ ಸಂಕುಚಿತವಾದದ್ದು. ದೇಶಿ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆ ನೋಡದ ಹೊರತು ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮದೇನು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಬಹುಜನ ಉಪಯೋಗಿ ಜ್ಞಾನದ ಆಗರಗಳಾಗಿದ್ದ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದನೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದರೆ ಬಹುಚಹರೆಯ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಏಕಮುಖಗೊಳಿಸಿದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೇರುಗಳು ವರ್ತಮಾನದ ಚಿಗುರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿಗಳಾಗುವುದು ಬೇಡವೇ? ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಸಂಪಾದನೆಯ ವೈಧಾನಿಕತೆಯನ್ನು ಕೃತಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕಿದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೆಂದರೆ ನಿಯಮ, ನಿರ್ಬಂಧ, ಕಾನೂನು ಮುಂತಾದ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರಾರು? ಈ ಹೇರಿಕೆಯ ಅರ್ಥಗಳಿಂದಲೇ ಅದನ್ನು ಕೆಲವೇ ಸಮುದಾಯಗಳು, ಅರ್ಥವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಓದಬೇಕು, ಬರೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಕಟು ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಬಗೆಯ ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ನಾವು

ನಿವಾರಿಸಬೇಕಿದೆ. ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯುವವನು ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲವನಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮಗಳಿಲ್ಲ. ಬಹುತೇಕ ಜನಪದ ಪರಂಪರೆ ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಜನಪದವನ್ನು, ಜನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ಕುರಿತ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮಾದರಿಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. (ಕನ್ನಡ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಗಳ ಬಹು ಪಠ್ಯೀಯ ನೆಲೆಗಳು, ಡಾ. ವಿರೇಶ ಬಡಿಗೇರ) ಹೊಸ ಹೊಸ ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಲೇ ಇವುಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ಶೋಧಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾಗಬೇಕಿದೆ.

ಅದರಲ್ಲೂ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದಂತಹ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವಾಗ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿ ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಲ್ಲ. ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗದ ಹೊಸದೊಂದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆಯನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದು ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಜರೂರಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಹಸ್ರಾರು ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಏಕಮುಖಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಜನಾಂಗೀಯ ನಷ್ಟವನ್ನು ನಟರಾಜ್ ಬೂದಾಳರಂತಹವರ ಲೇಖನಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತವೆ. 'ಹಿಂದಣ ಹೆಜ್ಜೆಯನರಿಯದೆ ಮಂದಣ ಹೆಜ್ಜೆಯನಿರಿಸಲಾಗದು' ಯಂತಹ ಕೃತಿಗಳು ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಾಗಿರುವ ಲೋಪಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಹುತ್ವದ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಎಳೆ ಎಳೆಯಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಏಕೀಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಶಕ್ತಿಯ ಕುರಿತು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಪರ್ಯಾಯ ಚಿಂತನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ವೀರಣ್ಣ ದಂಡೆಯವರ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆ ಕೇವಲ ಕಾವ್ಯದ ಕುರಿತಾದ ಮೀಮಾಂಸೆಯಲ್ಲ, ಅದೊಂದು ಜ್ಞಾನ ಮೀಮಾಂಸೆ. ಅನುಭವ ಮೀಮಾಂಸೆ, ಜನಪದ ಮೀಮಾಂಸೆಗಳ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಮೀಮಾಂಸೆಯನ್ನು ಏಕೀಕೃತಗೊಳಿಸಿ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದೇ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಈ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುತ್ತಿರುವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನೆಲೆಗಳು ಬದಲಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಟರಾಜ್ ಬೂದಾಳರಂತಹವರು, ವೀರಣ್ಣ ದಂಡೆಯಂತಹವರ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಹುತ್ವದ ಆಯಾಮಗಳ ಕುರಿತಾದ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಇಂದು ಪ್ರಸ್ತುತವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಟಿ.ಎನ್. ನಾಗರತ್ನ ಅವರು ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರ್ಯಾಯ ಚಿಂತನಾ ಕ್ರಮದ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನುಕರಣೆಯಾದರೂ ಅವುಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ, ಅವುಗಳನ್ನು ಧನ್ಯತಾಭಾವದಿಂದ ಸ್ಮರಿಸುವ ಸೌಜನ್ಯವಾಗಲಿ, ಅವಕಾಶವಾಗಲಿ ಕೆಲವು ಕವಿಗಳಿಗೆ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ (ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಂಪುಟ-2, ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಪು.ಸಂ. 91, ಜುಲೈ 2009, ಜೂನ್ 2010)

ಎನ್ನುವಂತೆ ಸಂಪಾದನೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹೊಸ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೌಜನ್ಯ, ಪ್ರತಿಭೆ, ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇವು ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಗುಣಗಳು ಹಾಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಮಾದರಿಯ ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಸ್ತಿನ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವವನಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮೊದಲು ಆಸಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಮೇಲಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಬಹು ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ, ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊಮ್ಮಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳ ಗಣಿಯೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಅದ್ಯಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಭಾವವಿರುವ ಶಾಸ್ತ್ರಕೃತಿಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಇರುವುದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಜ್ಞಾನದ ಅಗತ್ಯ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವ, ಪಾಠಾಂತರಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸುವ, ಸಂಕಲಿಸುವ, ಅನ್ವರ್ಜ್ಜನದ ಶಿಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆತ ಬಲ್ಲವನಾಗಿರಬೇಕು. ಆಗಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಸಂಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ಯಾಗೂ, ಕೆಳದಿ ಬಸವರಾಜರ ಶಿವತತ್ವರತ್ನಾಕರದಂತಹ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವಾಗಿನ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ ರವರಂತಹ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಸಕಲ ಜ್ಞಾನದ ಅರಿವು ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಂಪಾದಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಹಲವಾರು ಎಡರು ತೊಡರುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂಪಾದನೆಗಳು ಬಹಳಷ್ಟು ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಆಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಅನ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಜ್ಞಾನವೂ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬಹು ಶಿಸ್ತಿನ ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಡಿ. ಚಾವುಂಡರಾಯನ ಲೋಕೋಪಕಾರದಂತಹ ಶಾಸ್ತ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವಾಗ ಹೆಚ್. ಶೇಷಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರ ಅನುಭವದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಉಪೋದ್ಘಾತಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥದ ಕೆಲಸದ ಬಾಹುಳ್ಯ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಶಾಸ್ತ್ರಕೃತಿಗಳ ಸಂಪಾದನೆಯ ಕಠಿಣತೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಶಾಸ್ತ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಸಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಿ. ಎಸ್. ಸಣ್ಣಯ್ಯನವರಂತಹವರು ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು, ಶಾಸ್ತ್ರಕೃತಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಡಿಎಲ್‌ಎನ್ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರವರು ಸೇರಿ ಹಲವಾರು ಅಾಕ್ಷಣಿಕ

ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತಂದರು. ಎ. ವೆಂಕಟರಾವ್ ಮತ್ತು ಎಚ್. ಶೇಷಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅಂತವರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸಹ ಆರಂಭಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಿಷನರಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನದಂಡಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಿದರು. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಮಾಸ್ತರ್, ರಾಮಾನುಜಯ್ಯಂಗಾರ್, ಗೊರೆಬಾಳ ಹನುಮಂತರಾಯ, ಪಾವಂಜಿ ಗುರುರಾಯ, ಗುಂಡ ಕೃಷ್ಣ ಜೋಯಿಸ್, ಫ.ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿ, ಜಿ. ಜಿ ಮಂಜುನಾಥ್, ಪ್ರೊ. ಮರಿಯಪ್ಪಭಟ್ಟರು, ಎನ್. ಬಸವರಾಧ್ಯ, ಕೆ. ಆರ್. ಶೇಷಗಿರಿ, ಎನ್. ನಾಗರತ್ನ, ವೈ. ಸಿ. ಭಾನುಮತಿ, ಎಂ. ಪಿ. ಮಂಜಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಹಲವಾರು ಶಾಸ್ತ್ರಕೃತಿಗಳು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯ ಒಡಲಿನಿಂದ ಹೊರಬಂದವು. ವೈದಿಕ ಯುಗದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ [ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಲ್ಲರ್] ಎನ್ನುವ ಮಾತು ವೈದಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ವೈಭವೀಕರಿಸುವ, ಆ ಮೂಲಕ ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಜ್ಞಾನ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ಸ್ತರಕ್ಕೇರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಫಲವಾಗಿಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರಕೃತಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಪಾದನೆ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಕುರಿತಾದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರಂತಹವರು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಲಾಕ್ಷಣಿಕರ ಕೃತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೃತಿಗಳ ಪರಿಚಯದೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರಕೃತಿಗಳು ರೂಪಗೊಂಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಒತ್ತಾಸೆಗಳು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟವೆ. ಪ್ರಿಂಟ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಭಾಗವಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡ ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆಯ ಮನೋಧೋರಣೆಗಳು ಹೀಗೆಯೇ ಬರೆಯಬೇಕು, ಇದನ್ನೇ ಓದಬೇಕು, ಇವರೇ ಬರೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದರಲ್ಲ, ಅದೇ ಮನಸ್ಥಿತಿಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿವೆ. ಜ್ಞಾನ + ಪರಂಪರೆ + ನಿಯಮ + ಮತಧರ್ಮ + ಸಂಪಾದನೆ - ಈ ರೀತಿಯ ಕಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಸ್ತ್ರಕೃತಿಗಳು ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದಂತೆ, ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ ಸಂಪಾದಿಸುವ ಸಂಪಾದನೆಗಳು ಇಂದು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಿರುವ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಕೃತಿಗಳು, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಕೃತಿಗಳು ಬೆಳಕು ಕಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆಯ ಬಿಗಿಯಾದ ನಿಯಮಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸುವವರಿಗೆ ಇಂದು ಪೂರಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳೆ ನಿಯಮಗಳು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಂಪರೆ ಇಂದಿಗೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪರಕೀಯರು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಧ್ಯಯನ,

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ, ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ, ಧಾರ್ಮಿಕತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ಶಕ್ತಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಜೀವಂತವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ, ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸುವ ಈ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಈ ಪ್ರಕಟಿತ ರೂಪವೇ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ, ಅಶುದ್ಧ, ಕನಿಷ್ಠ, ನಿಷ್ಠ ಮುಂತಾದ ಮಾನದಂಡಗಳು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಬಹುಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಏಕೀಕೃತಗೊಳಿಸಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲೂ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದಂತಹ ಜೀವಂತ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆಯಂತಹ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಏಕಮುಖಗೊಳಿಸಿವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಬಹುಚಹರೆಯ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಮರೆಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಪಾದನೆಯ ಶೋಧಗಳು ಸಂಪಾದನೆಯ ನೆಲೆಯಿಂದ ಜಾರಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಅಂಗಡಿ ಎಸ್.ಎಸ್., (2003), ಕನ್ನಡ ಸಂಪಾದನೆ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
2. ಅಂಗಡಿ ಎಸ್.ಎಸ್., (2010), ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಪುಟ-2, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
3. ನಟರಾಜ್ ಬೂಧಾಳ್ ಎಸ್., (2020), ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮೀಮಾಂಸೆ, ಸಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
4. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಕೆ., (2017), ಆನಂದ ವರ್ಧನನ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆ, ಸತ್ಯಶ್ರೀ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
5. ಶೇಷಯ್ಯಂಗಾರ್ ಹೆಚ್. (ಸಂ), (೧೯೫೦), ಲೋಕೋಪಕಾರ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಮ್ಯಾನ್ಯುಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟ್ ಲೈಬ್ರರಿ, ಮದ್ರಾಸ್.
6. ವಿರೇಶ ಬಡಿಗೇರ, (2006), ಕನ್ನಡ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಬಹುಪತ್ನಿಯ ನೆಲೆಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
7. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ (ಸಂ), (1999), ಶಿವತತ್ವರತ್ನಾಕರ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

Funding:

This study was not funded by any grant.

Conflict of interest:

The Authors have no conflict of interest to declare that they are relevant to the content of this article.

About the License:

© The Authors 2024. The text of this article is open access and licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.